

043-CAL-AWACS-2024

COMMISSIE AWACS LIMBURG

Secretariaat: Postbus 5700 6202 MA Maastricht

OVERZICHT KLACHTEN

3^e kwartaal 2024

November 2024

Uitgegeven door het Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer/ Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg onder verantwoordelijkheid van de Commissie AWACS Limburg.

Managementsamenvatting

In Duitsland, net over de grens, ligt de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen. Vliegbewegingen van en naar de basis vinden plaats over Nederlands grondgebied en veroorzaken overlast in de regio. De Commissie AWACS Limburg heeft het KICL verzocht de overlast middels een rapportage in beeld te brengen. Daartoe registreert, behandelt, analyseert het KICL de klachten over vliegverkeer van en naar de NAVO-vliegbasis. Ook is door het KICL onderzoek gedaan naar de vliegbewegingen boven Nederland, daarbij is gekeken naar het aantal bewegingen en de soort beweging (vertrek/ aankomst/ doorstart), het tijdstip (dagperiode, nacht-/ weekendperiode) en de frequentie. Alle onderstaande klachten konden door het KICL worden gekoppeld aan vliegverkeer van of naar de NAVO-vliegbasis.

Analyse van de klachten en vliegbewegingen leiden tot de volgende constatering.

- In het 3^e kwartaal van 2024 hebben 403 bewegingen boven Nederlands grondgebied plaatsgevonden, waarvan 290 trainingsbewegingen (T&G's). In het 3^e kwartaal 2023 waren dat 200 bewegingen waarvan 104 T&G's. In het 3^e kwartaal 2023 heeft in de periode van 21 augustus tot 3 oktober 2023 onderhoud aan de start- en landingsbaan op de NAVO-basis Geilenkirchen plaatsgevonden. Gedurende het onderhoud was de baan gesloten voor opstijgend en landend verkeer, hetgeen tot aanzienlijk minder vliegbewegingen in het 3^e kwartaal 2023 heeft geleid.
- In het 3^e kwartaal 2024 hebben 128 melders (meldadressen) overlast over vliegverkeer van of naar de NAVO-basis gemeld. Door 128 melders zijn in totaal 2166 klachten ingediend. Van de 2166 klachten zijn 253 klachten over straaljagers ingediend, dit is 12%. Aanzienlijk minder vliegbewegingen in het 3^e kwartaal 2023 hebben effect gehad op de hinderbeleving en daarmee op het aantal ingediende klachten in deze periode vorig jaar.
14 melders uit de gemeente Brunssum hebben 730 klachten ingediend, 42 melders uit de gemeente Beekdaelen 1115 klachten. Door inwoners uit de kernen Bingelrade (3), Jabeek (3), Merkelbeek (3) en Schinveld (17) zijn respectievelijk 54, 300, 13 en 376 klachten ingediend.
- In het 3^e kwartaal 2024 hebben buiten de openstellingsuren (de vliegbasis is open van maandag t/m vrijdag van 08:00-22:00 uur) 9 bewegingen plaatsgevonden. Over deze 9 bewegingen gedurende de week tussen 07:00-08:00 uur (7 bew.) en 22:00-23:00 uur (2 bew.) zijn door 35 melders 122 klachten ingediend. Door de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen is de volgende verklaring gegeven: “Vanwege operationele redenen was het mogelijk dat openingstijden van de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen in de zomerperiode soms afweken. De leiding van de E-3A Component is zich ervan bewust dat deze vluchten buiten de standaard openingstijden (maandag-vrijdag 08.00-22.00 uur) een effect kan hebben op de omgeving en heeft deze vluchten dan ook tot een minimum beperkt.”
- De volgende oorzaken van overlast worden door de melder het vaakst op het digitale klachtformulier aangevinkt: geluidhinder, laagvliegen, afwijkende route en uitstoot. Daarnaast is ook gelegenheid tot het maken van opmerkingen, in dit kwartaal gaan de opmerkingen onder andere over: Laagvliegende AWACS-toestellen afgewisseld met straaljagers in een kort tijdsbestek in de lucht; Het lijkt wel of er oorlog komt; Bezorgdheid over de toekomst; Verschillende melders zien het nut niet van de T&G's en vinden het onzinnige rondjes boven druk bevolkt gebied; Ademhalingsproblemen als gevolg van kerosinestank door draaiende AWACS-motoren bij windstil weer.
- Naast bovengenoemde overlast zijn in het 3^e kwartaal 2024 door 10 melders nog 79 klachten over vliegbewegingen met PC12 toestellen (eenmotorige turbopropeller met een gewicht beneden de 6 ton) ingediend. De melders zijn woonachtig in Brunssum, Jabeek, Doenrade,

Schinveld, Geleen, Geulle en Ulestraten. (In het 3^e kwartaal 2023 waren dat 99 klachten door 7 melders) Door de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen is de volgende verklaring gegeven:

“De luchtverkeersleiders op Geilenkirchen dienen om de currency (geldigheid) te behouden hun wettelijke opgedragen “live” vliegbewegingen te halen. Vanwege verminderde AWACS- en ondersteunende vliegbewegingen kunnen de luchtverkeersleiders dit niet halen. Om dit te ondervangen worden kleinmotorige vliegtuigen gebruikt.” In dit kwartaal is naast de PC12 ook gebruik gemaakt van de Learjet 35 (straalvliegtuig boven de 6 ton). De bewegingen met de LJ35 waren aanleiding voor het indienen van 40 klachten.

Het KICL zal de bewegingen blijven monitoren en de overlast als gevolg hiervan (indien van toepassing) in dit rapport melden.

BEGRIPPENLIJST

S.K.L.Z.L / K.I.C.L.	<p>Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid – Limburg/ Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer (KICL).</p> <p>Een onafhankelijke stichting, die ten behoeve van de Commissie Regionaal.Overleg Luchthaven Maastricht en de Commissie AWACS Limburg zorgdraagt voor registratie, analyse en behandeling van klachten over vliegverkeer in de regio, tevens voor het beantwoorden van vragen en het verstrekken van informatie. De KICL is te allen tijde te bereiken op telefoonnummer: 043-365 20 20.</p> <p>De medewerkers zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 09:00 tot 14:00 uur, buiten deze uren kunt u uw klacht(en) inspreken op het antwoordapparaat. Op verzoek van de melder wordt deze teruggebeld. Klachten kunnen ook digitaal worden ingediend via www.kicl.nl.</p> <p>De ingesproken en digitale klachten worden op de gebruikelijke wijze geregistreerd en gerapporteerd aan de Commissie AWACS Limburg.</p>
Klacht:	een door een melder bij het klachtenbureau gemelde ervaring van hinder of overlast door vliegverkeer.
Melder: (meldadres)	een adres van waaruit minstens een klacht is geuit, met de restrictie dat meerdere klachten van verschillende personen op een huisadres tot één en dezelfde melder (meldadres) worden gerekend.
Dagperiode:	is de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur.
Nacht-/weekend- periode	is de periode van maandag tot en met vrijdag van 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend van 00:00 tot 24:00 uur.
Vliegbeweging:	een door de A.T.C. Geilenkirchen geregistreerde vliegbeweging boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen.
A.T.C.:	Air Traffic Control (Luchtverkeersbeveiliging).
M.T.O.W.:	Maximum Take Off Weight.
T&G:	Een Touch and Go (T&G) is een veel voorkomend oefenmanoeuvre bij de pilotentraining. Het omvat het landen en opstijgen op een startbaan, zonder dat het toestel tot stilstand komt.

INHOUDSOPGAVE

1.	Introductie	blz. 6
2.	Algemeen	blz. 7
3.	Klachten	blz. 13
	2.1 Dagperiode	blz. 13
	2.2 Nacht-/weekendperiode	blz. 16
4.	Vliegbewegingen	blz. 18

INTRODUCTIE

In Duitsland, net over de grens, ligt de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen. Vliegbewegingen van en naar de basis vinden plaats over Nederlands grondgebied en veroorzaken overlast in de regio. De Commissie AWACS Limburg heeft de Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg/ het Klachten Informatie Centrum (SKLZL/KICL) verzocht de overlast in beeld te brengen.

Deze rapportage is opgesteld om de Commissie AWACS Limburg te informeren over telefonische en e-mailklachten met betrekking tot vliegverkeer van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen die in het 3^e kwartaal 2024 bij de SKLZL/ het KICL zijn ingediend.

De rapportage is onderverdeeld in de volgende delen:

1. **Algemeen**: Een kwantitatieve beschrijving en vergelijking/ analyse van het aantal bewegingen, klachten en melders van het huidige kwartaal en van dezelfde periode van het voorgaande jaar in zowel tabelvorm als tekstueel. **Spreiding van melders en klachten over de verschillende gemeenten in de regio in tabelvorm.** De trend van bewegingen, trainingsbewegingen, melders en klachten over de periode 2012-2024 zowel in tekst als in grafiekvorm. De oorzaak van de klachten tekstueel en in tabelvorm.
2. **Klachten**: Onderscheid tussen klachten als gevolg van vliegbewegingen in de dagperiode, de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00-22:00 uur en vliegbewegingen in de nachtperiode, de periode van 22:00-08:00 uur en het weekend.
Paragraaf dagperiode met daarin aantal bewegingen, doorstarts en melders en klachten per maand en kwartaal. Vergelijking van de gegevens met het voorgaande jaar tekstueel en in tabel- en grafiekvorm. Onderzoek naar piekdagen.
Paragraaf nacht-/weekendperiode met aantal bewegingen melders en klachten tekstueel en in grafiekvorm.
- 3 **Vliegbewegingen**: Weergegeven in tabellen het aantal vliegbewegingen per dag, onderverdeeld in bewegingen in de dagperiode en nacht-/weekendperiode. Tevens per dag het aantal klachten als gevolg van deze bewegingen, dit voor iedere maand van het kwartaal.

1. ALGEMEEN

Tabel 1.1. Aantal klachten en melders in het 3^e kwartaal

	Aantal bewegingen		Aantal klachten		Aantal melders	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Juli	119	184	822	787	85	61
Augustus	81	128	491	761	46	70
September	0	91	0	618	0	73
Totaal 3^e kwartaal	200	403	1313	2166	98	128

In deze tabel is de relatie weergegeven van het totale aantal vliegbewegingen boven Nederland van of op weg naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totale aantal klachten over deze bewegingen. In de laatste kolom is het totale aantal melders in het 3^e kwartaal weergegeven. Hierbij dient vermeld te worden dat iedere melder voor zowel de maand als het kwartaal 1 x als zodanig geteld wordt. Het is daarom niet mogelijk de melders voor het totaalcijfer bij elkaar op te tellen. Zou men dit doen dan kan het voorkomen dat een melder die in zowel juli, augustus en/of september heeft geklaagd, voor het totaalcijfer 3x wordt meegerekend.

In het 3^e kwartaal 2024 vinden 403 vliegbewegingen plaats, 102% meer dan in het 3^e kwartaal 2023. Het aantal klachten bedraagt 2166, 65% meer, het aantal melders 128, 31% meer dan in 3^e kwartaal 2023. Van de 2166 klachten zijn 253 klachten over straaljagers ingediend. Opgemerkt moet worden dat de baan in 2023 gesloten was 21 augustus tot en met 3 oktober, hetgeen tot aanzienlijk minder vliegbewegingen in het 3^e kwartaal 2023 heeft geleid.

De klachten gaan vooral over geluidhinder, laagvliegen, gevlogen route, uitstoot en trilling. Uit berekening blijkt dat de mediaan in 2024 bij 3 klachten per melder per kwartaal ligt. Dat betekent dat de helft van de melders in het 3^e kwartaal 2024 niet meer dan 3 klachten heeft ingediend. In het 3^e kwartaal 2023 waren dat 2 klachten.

Kijken we naar de afzonderlijke maanden in het 3^e kwartaal 2024 en vergelijken we die met het 3^e kwartaal 2023 dan zien we:

- in juli 184 bewegingen, 55% meer dan in juli '23. Het aantal klachten bedraagt 787, 4% minder, het aantal melders 61, 28% minder dan in juli '23.
- in augustus 128 bewegingen, 58% meer dan in augustus '23. Het aantal klachten bedraagt 761, 55% meer en het aantal melders 70, 52% meer dan in augustus '23.
- in september 91 bewegingen, het aantal klachten bedraagt 618 en het aantal melders 73. In september '23 hebben geen vliegbewegingen plaatsgevonden.

*) Omdat hier sprake is van een asymmetrische verdeling van het aantal klachten per melder (d.w.z. dat de meeste melders weinig klachten hebben ingediend en een enkeling veel), is het bepalen van gemiddelde waarde niet representatief voor deze groep melders; beter is het om hier de mediaan te bepalen, omdat deze minder beïnvloed wordt door extreme waarden. De mediaan wordt bepaald door een lijst van de melders te maken met het door hen ingediende aantal klachten in oplopende volgorde (d.w.z. te beginnen met alle melder met 1 klacht, vervolgens die met 2 klachten etc.) De mediaan is dan de middelste waarde (is aantal klachten) in de rij melders. Bij 128 melders wordt de mediaan bepaald door de waarde van de 64ste en 65ste melder gedeeld door 2.

Spreiding melders en klachten

Tabel 1.2. Aantal melders en klachten per gemeente in het 3^e kwartaal.

Gemeente	Melders		Klachten	
	2023	2024	2023	2024
Beek	5	6	32	58
Beekdaelen	38	42	601	1115
Brunssum	18	14	544	730
Echt-Susteren	1	2	1	3
Eijsden-Margraten	0	3	0	7
Gulpen-Wittem	2	3	2	7
Heerlen	4	9	68	51
Kerkrade	2	1	9	14
Landgraaf	1	4	4	16
Maastricht	0	4	0	7
Meerssen	7	12	11	58
Roerdalen	1	0	1	0
Simpelveld	0	2	0	2
Sittard-Geleen	13	15	27	52
Stein	0	2	0	2
Valkenburg a/d Geul	2	5	3	19
Voerendaal	4	4	10	25
Totaal	98	128	1313	2166

In deze tabel is de spreiding weergegeven van het aantal melders en klachten over de verschillende gemeenten in de regio in het 3^e kwartaal 2024 en dezelfde periode in 2023. In nagenoeg alle gemeenten is een toename van melders en klachten te constateren, hetgeen verklaard kan worden door de aansluiting september 2023 met als gevolg aanzienlijk minder bewegingen in het 3^e kwartaal 2023.

Op verzoek van de vertegenwoordigers van de gemeente Beekdaelen in de CAL is de volgende tabel in dit rapport opgenomen.

Tabel 1.3. Melders en klachten in enkele kernen van de gemeente Beekdaelen in het 3^e kwartaal.

Enkele kernen gemeente Beekdaelen	Melders		Klachten	
	2023	2024	2023	2024
Bingelrade	1	3	20	54
Jabeek	2	3	219	300
Merkelbeek	2	3	4	13
Schinveld	15	17	93	376

Trend:

Kijken we naar de bewegingen en de klachtenpatronen van de afgelopen 11 jaar dan zien we het volgende:

Vanaf 2012 tot en met 2016 is er, met uitzondering van 2014, sprake van een licht dalende trend van het totale aantal bewegingen. (In 2014 constateren we een sterke daling van de bewegingen als gevolg van een gedeeltelijke sluiting van de baan in het 2^e en 3^e kwartaal van 2014 in verband met een baanrenovatie.) In de periode 2017 tot en met 2019 is sprake van een lichte stijging ten opzichte van de voorgaande jaren. Vanaf 2019 tot en met 2023 constateren we een afname van bewegingen. Opgemerkt moet worden dat als gevolg van de Covid pandemie in de periode 2020/2021 minder vliegbewegingen konden plaatsvinden. Tevens dat in 2023 gedurende 2 maanden een baanrenovatie plaatsvond en de start en landingsbaan niet kon worden gebruikt, hetgeen tot minder vliegbewegingen heeft geleid. In het 1^e kwartaal 2024 bedraagt het aantal bewegingen 437, 43% meer dan het aantal van 305 in het 4^e kwartaal 2023. In het 2^e kwartaal 2024 zijn 153 minder bewegingen geweest, 35% minder dan in het kwartaal ervoor. In het 3^e kwartaal is het aantal bewegingen 403, 119 bewegingen en 42% meer dan in het voorgaande kwartaal.

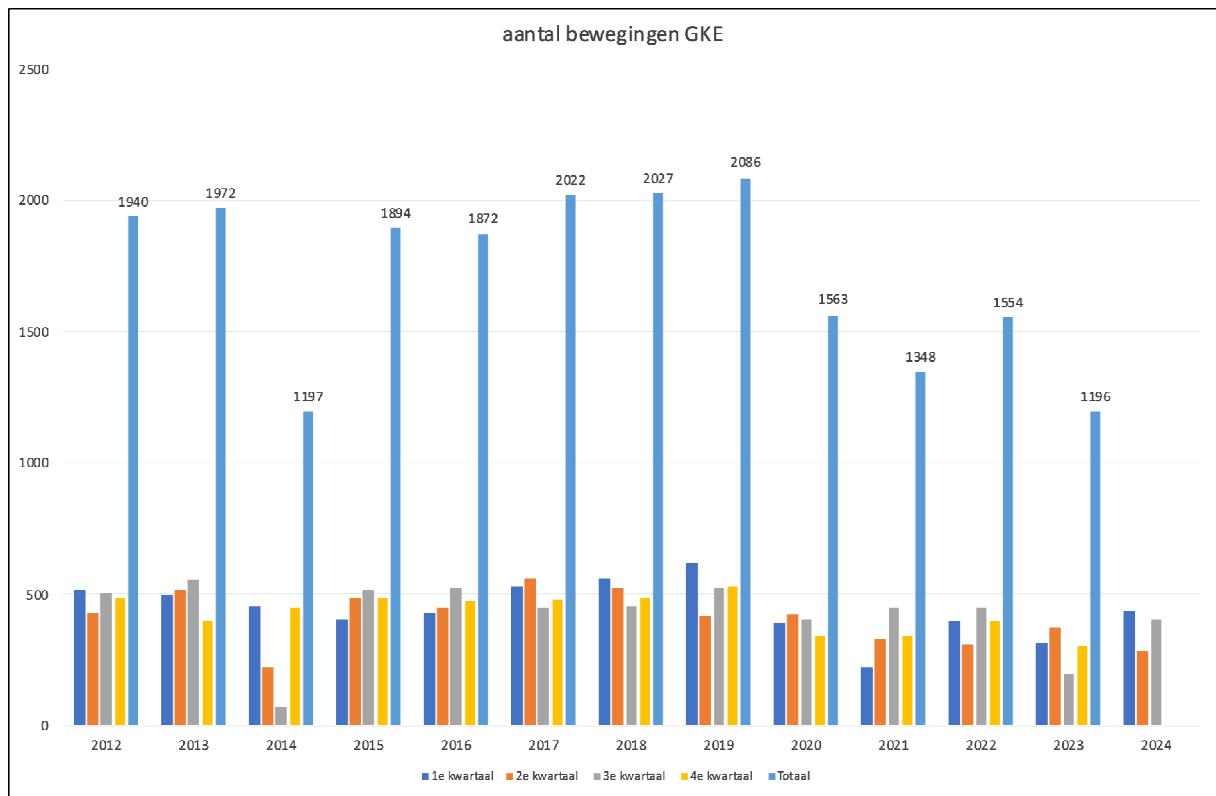
De trainingsbewegingen, de zgn. T&G's, laten voor de periode 2012 tot en met 2016 een fluctuerend patroon zien met in 2014 een substantiële daling als gevolg van de baanrenovatie in dat jaar. In de periode 2017 tot en met 2019 stijgt het aantal trainingsbewegingen ten opzichte van de voorgaande jaren. Vanaf 2019 tot en met 2023 constateren we een afname. Ook hier moet worden opgemerkt dat sprake was van een COVID pandemie in 2020/2021 en dat in 2023 gedurende 2 maanden een baanrenovatie plaatsvond en de start en landingsbaan niet gebruikt kon worden. In het 1^e kwartaal 2024 bedraagt het aantal T&G's 253, 44% meer dan het aantal van 176 in het 4^e kwartaal 2023. In het 2^e kwartaal 2024 zijn 116 trainingsbewegingen minder geweest, 46% minder dan het kwartaal ervoor. In het 3^e kwartaal is het aantal trainingsbewegingen 290, 153 trainingsbewegingen en 112% meer dan in het voorgaande kwartaal.

De klachten laten vanaf 2012 tot 2015 een duidelijke dalende trend zien met in 2014 een substantiële daling van het totale aantal klachten, zie bovenstaande verklaring. Vanaf 2015 tot en met 2019 is sprake van een stijging van de klachten. Vanaf 2019 tot en met 2023 nemen de klachten weer af. Ook hier moet worden opgemerkt dat in 2020/2021 als gevolg van COVID en in 2023 als gevolg van een baanrenovatie minder vliegbewegingen plaatsvonden. In het 1^e kwartaal 2024 bedraagt het aantal klachten 2781, 74% meer dan het aantal van 1602 in het 4^e kwartaal 2023. In het 2^e kwartaal 2024 zijn er 849 minder klachten ingediend, 31% minder dan het voorgaande kwartaal. In het 3^e kwartaal is het aantal klachten 2166, 234 klachten en 12% meer dan in het voorgaande kwartaal.

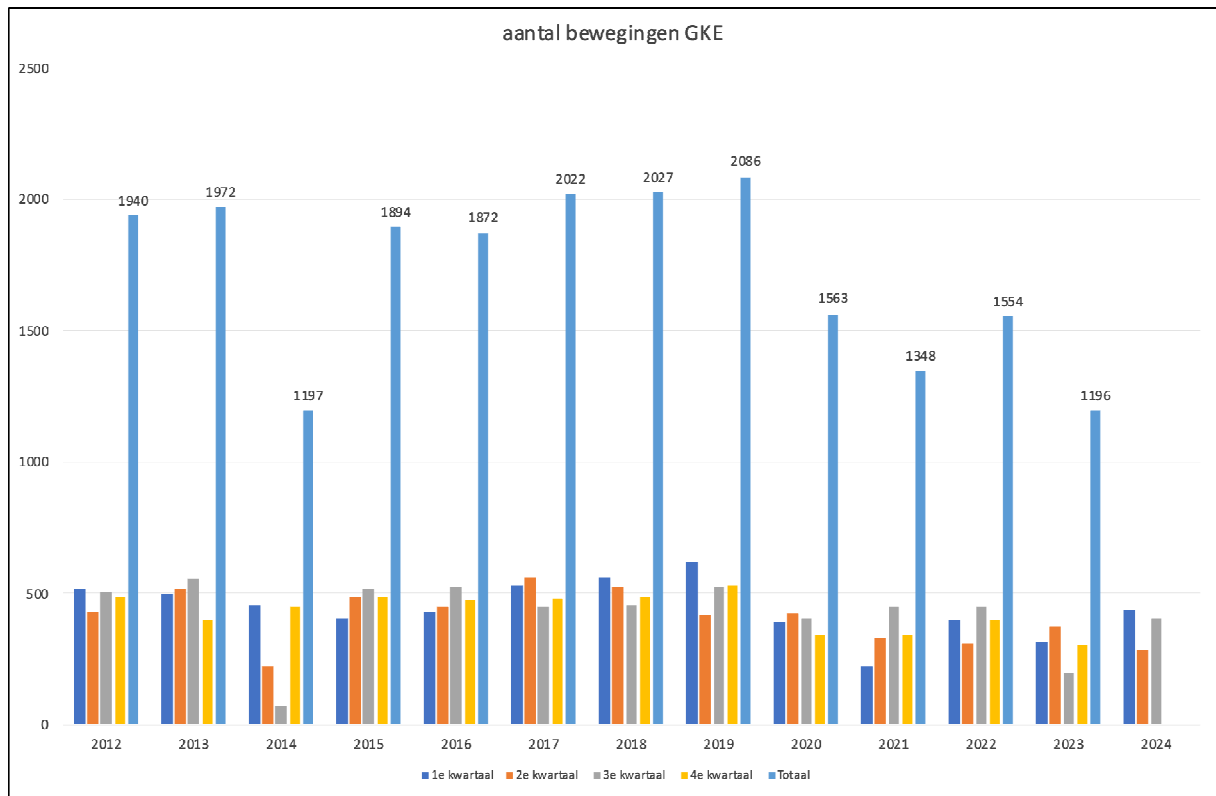
De melders laten nagenoeg een vergelijkbaar patroon zien. Vanaf 2012 is sprake van een afname van melders ten opzichte van de voorgaande jaren met in 2014 een substantiële afname, zie eerdergenoemde verklaring. Vanaf 2015 tot en met 2020 (met uitzondering van 2017) constateren we een toename van melders. Vanaf 2020 tot en met 2023 dalen de melders. Ook hier moet worden opgemerkt dat in 2020/2021 als gevolg van COVID en in 2023 als gevolg van een baanrenovatie minder vliegbewegingen plaatsvonden. In het 1^e kwartaal 2024 bedraagt het aantal melders 88, 13% meer dan het aantal van 78 in het 4^e kwartaal 2023. In het 2^e kwartaal 2024 zijn 8 melders minder, 9% minder dan het voorgaande kwartaal. In het 3^e kwartaal is het aantal melders 128, 48 melders en 60% meer dan in het voorgaande kwartaal.

Bovenstaande informatie wordt op de volgende pagina's grafisch weergegeven

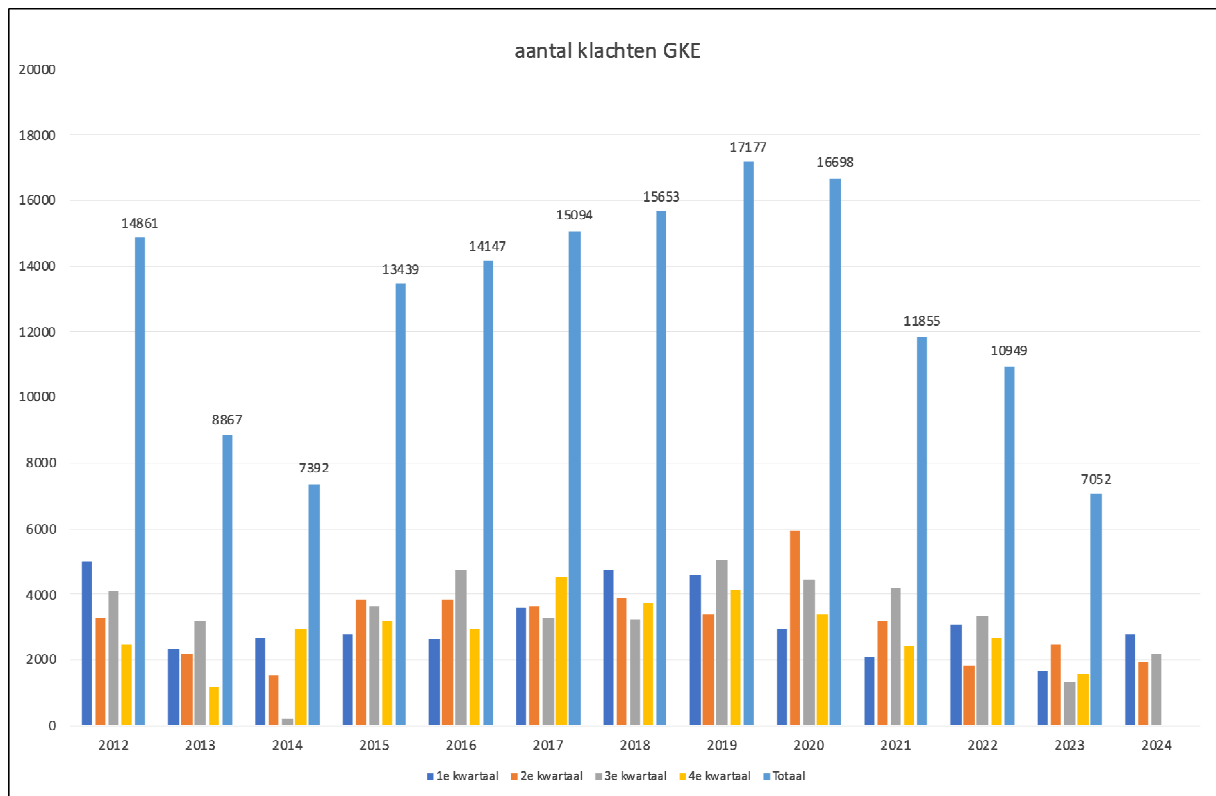
Grafiek 1.1. Trend: bewegingen.

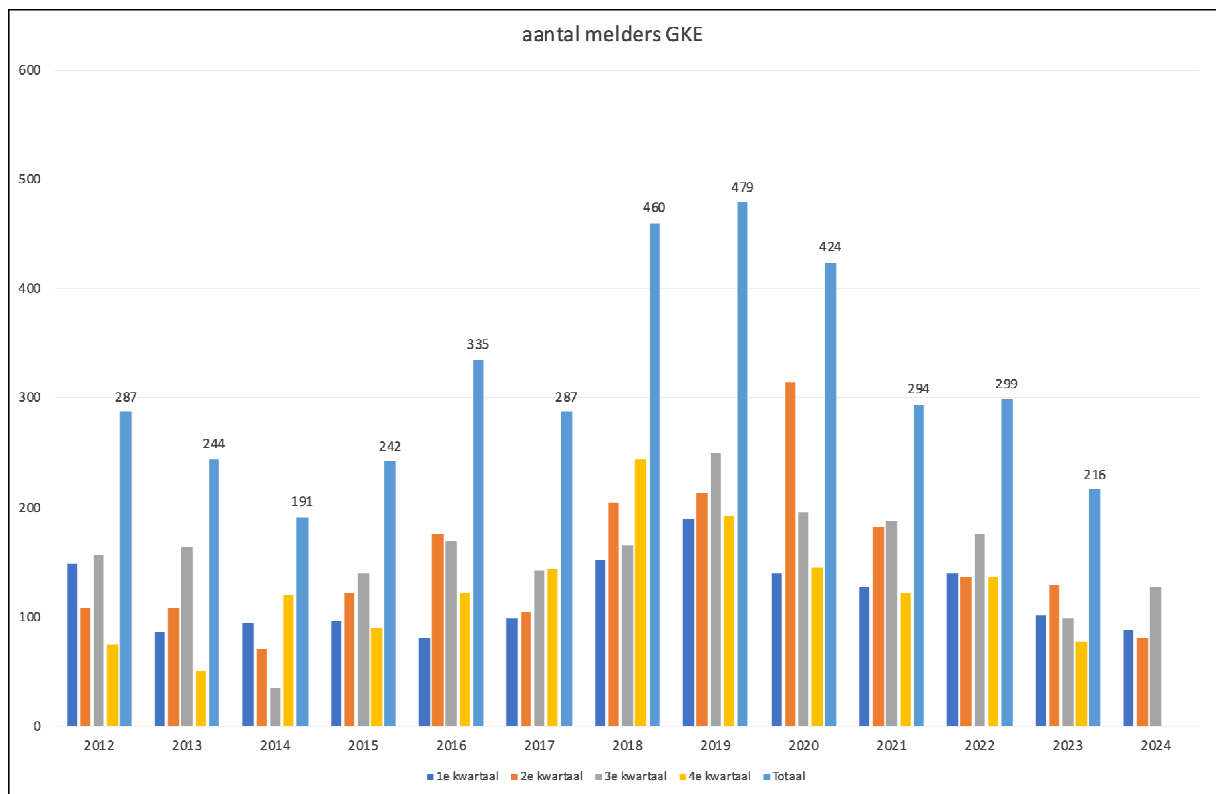
Grafiek 1.2. Trend: trainingsbewegingen.

Grafiek 1.3. Trend: klachten.

Grafiek 1.4. Trend: melders.

Oorzaak overlast:

Klachten kunnen zowel telefonisch als digitaal worden ingediend. Bij het digitaal indienen kan, naast datum en tijdstip (verplicht), ook de oorzaak of meerdere oorzaken van overlast **door de melder** worden aangevinkt. De keuze is in de onderstaande tabel weergegeven, daarin is ook te zien wat in dit kwartaal als oorzaak is genoemd.

Tabel 1.4. Visualisering van voorgaande tekst.

Overzicht oorzaak klacht door de melder genoemd:	2023	2024
Totaal aantal klachten*	1313	2166
Geluid	1311	2163
Laagvliegen	532	1005
Stank**	98	63
Uitstoot	343	540
Gevlogen route	311	637
Trillingen	318	521
Angst	125	345

*) Een klacht kan meerdere oorzaken hebben.

***) Onder stankoverlast wordt verstaan het daadwerkelijk waarnemen van kerosinegeur, waarbij vaak ramen en deuren gesloten moeten worden. Dit wordt als zeer hinderlijk ervaren.

Bij de genoemde oorzaken moeten enkele kanttekeningen worden geplaatst.

Wanneer gesproken wordt over 'laagvliegen' wil dit niet zeggen dat het toestel ook daadwerkelijk te laag gevlogen heeft, het gaat om overlast zoals deze door de melder wordt ervaren.

Wanneer er gesproken wordt van 'gevlogen route' kan dit betekenen dat, wanneer het toestel over de woning/woonkern/woonplaats vliegt, de melder dit niet verwacht/wenselijk vindt, het als hinderlijk ervaart en dit meldt. Dit wil niet zeggen dat het toestel regelgeving overtreedt.

Naast het aanvinken van een oorzaak van overlast wordt in het klachtformulier ook gelegenheid geboden om opmerkingen te maken of vragen te stellen. De opmerkingen worden hieronder geclusterd weergegeven. In dit kwartaal gaan de opmerkingen over: Laagvliegende AWACS-toestellen afgewisseld met straaljagers in een kort tijdsbestek in de lucht; Het lijkt wel of er oorlog komt; Bezorgdheid over de toekomst; Verschillende melders zien het nut niet van de T&G's en vinden het onzinnige rondjes boven druk bevolkt gebied; Ademhalingsproblemen als gevolg van kerosinestank door draaiende AWACS-motoren bij windstil weer.

Naast bovengenoemde overlast zijn in het 3^e kwartaal 2024 door 10 melders nog 79 klachten over vliegbewegingen met PC12 toestellen (eenmotorige turbopropeller met een gewicht beneden de 6 ton) ingediend. De melders zijn woonachtig in Brunssum, Jabeek, Doenrade, Schinveld, Geulle, Geleen en Ulestraten. In het 3^e kwartaal 2023 waren dat 99 klachten door 7 melders. Het KICL constateert dat vliegbewegingen met deze toestellen vanaf januari 2023 plaatsvinden, dat deze overlast hebben veroorzaakt en tevens tot vragen hebben geleid. Door de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen is de volgende verklaring gegeven: "De luchtverkeersleiders op Geilenkirchen dienen om de currency (geldigheid) te behouden hun wettelijke opgedragen "live" vliegbewegingen te halen. Vanwege verminderde AWACS- en ondersteunende vliegbewegingen kunnen de luchtverkeersleiders dit niet halen. Om dit te ondervangen worden kleinmotorige vliegtuigen gebruikt." In dit kwartaal is naast de PC12 ook gebruik gemaakt van de Learjet 35 (straalvliegtuig boven de 6 ton). De bewegingen met de LJ35 waren aanleiding voor het indienen van 40 klachten.

Het KICL zal deze bewegingen blijven monitoren en de overlast als gevolg hiervan (indien van toepassing) in dit rapport melden.

2. KLACHTEN

In dit rapport wordt een onderscheid gemaakt tussen klachten als gevolg van vliegbewegingen gedurende **de dagperiode** en vliegbewegingen gedurende **de nacht -/ weekendperiode**. De gegevens over vliegbewegingen zijn afkomstig van A.T.C. Geilenkirchen.

2.1 Dagperiode

Tabel 2.1. **Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de dagperiode in het 3^e kwartaal**

	Aantal vliegbewegingen		Aantal klachten		Aantal klachten per 100 bewegingen		Aantal melders	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Juli								
Totaal	113	180	733	737	649	409	55	55
starts	104	171	680	678	654	396		
landingen	9	9	53	59	589	656		
Augustus								
Totaal	79	123	475	689	601	560	44	64
starts	77	100	463	645	601	645		
landingen	2	23	12	44	600	191		
September								
Totaal	0	91	0	618	0	679	0	73
starts		63		344		546		
landingen		28		274		979		
3^e kwartaal								
Totaal	192	394	1208	2044	629	519	70	123
starts	181	334	1143	1667	631	499		
landingen	11	60	65	377	591	628		

Tabel 2.1 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totale aantal klachten over deze bewegingen gedurende de dagperiode, gedefinieerd als de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur. Ook is onderscheid gemaakt tussen starts en landingen en het aantal klachten hierover. Om een vergelijking van klachtenpatronen van de afzonderlijke maanden mogelijk te maken, worden klachten omgerekend naar aantal klachten per 100 vliegbewegingen. Het aantal melders is weergegeven in de laatste kolom.

Tabel 2.2. Aantal trainingsbewegingen in 3^e kwartaal.

	Aantal trainingsbewegingen	
	2023	2024
Juli	57	133
Augustus	47	90
September	0	67
Totaal 3^e kwartaal	104	290

Uit de tabellen 2.1. en 2.2 blijkt dat het aantal dagbewegingen in het 3^e kwartaal 2024, 394 bedraagt, 105% meer dan het aantal van 192 in het 3^e kwartaal 2023. Het aantal trainingsbewegingen (T&G's) bedraagt 290, 179% meer dan de 104 in '23. Het aantal klachten bedraagt 2044, 69% meer dan het aantal van 1208 klachten in '23. Het aantal melders is 123, 76% meer dan de 70 melders in '23.

Vergelijken we de klachtenpatronen van juli, augustus en september 2024 afzonderlijk met die van dezelfde periode in 2023 dan kunnen we het volgende opmerken:

- In juli 2024 bedraagt het aantal bewegingen 180, 59% meer dan de 113 bewegingen in 2023, het aantal trainingsbewegingen is 133, 133% meer. Het aantal klachten 737, 1% meer en het aantal melders 55, hetzelfde aantal als in 2023.

In juli 2024 is 1 piekdag verantwoordelijk voor 101 van de 737 klachten d.i. 14%.

In juli 2023 zijn geen piekdagen geweest.

We verstaan onder piekdagen dagen met een hoge concentratie klachten (tenminste 100) en dikwijls ook veel bewegingen. Zie de informatie in paragraaf 3, daarin zijn het aantal bewegingen en aantal klachten per dag weergegeven.

- In augustus 2024 bedraagt het aantal bewegingen 123, 56% meer dan in 2023. Het aantal trainingsbewegingen is 90, 91% meer. Het aantal klachten is 689, 45% meer en het aantal melders 64, 45% meer dan in 2023.

In augustus 2024 is 1 piekdag verantwoordelijk voor 166 van de 689 klachten d.i. 24%.

In augustus 2023 is 1 piekdag verantwoordelijk voor 129 van de 475 klachten d.i. 27%.

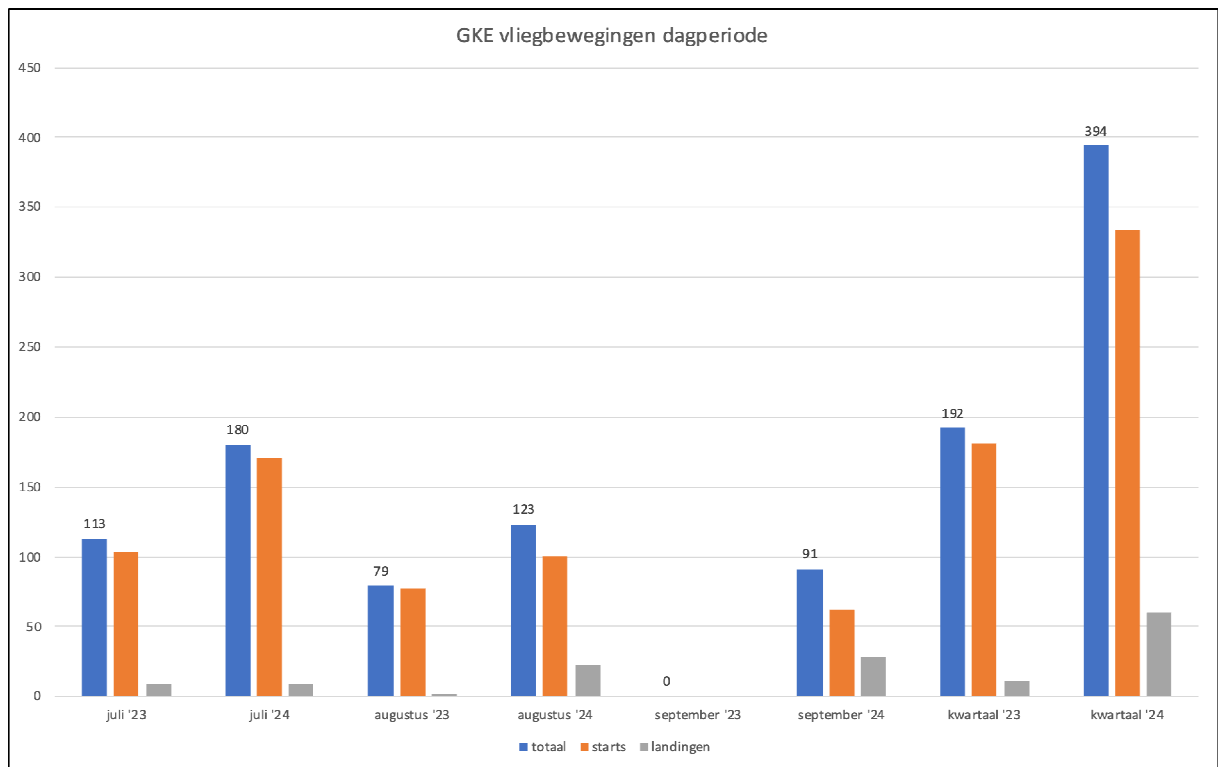
- In september 2024 bedraagt het aantal bewegingen 91, het aantal trainingsbewegingen is 67. Het aantal klachten is 618, het aantal melders 73.

In september 2024 is 1 piekdag verantwoordelijk voor 141 van de 618 klachten d.i. 23%.

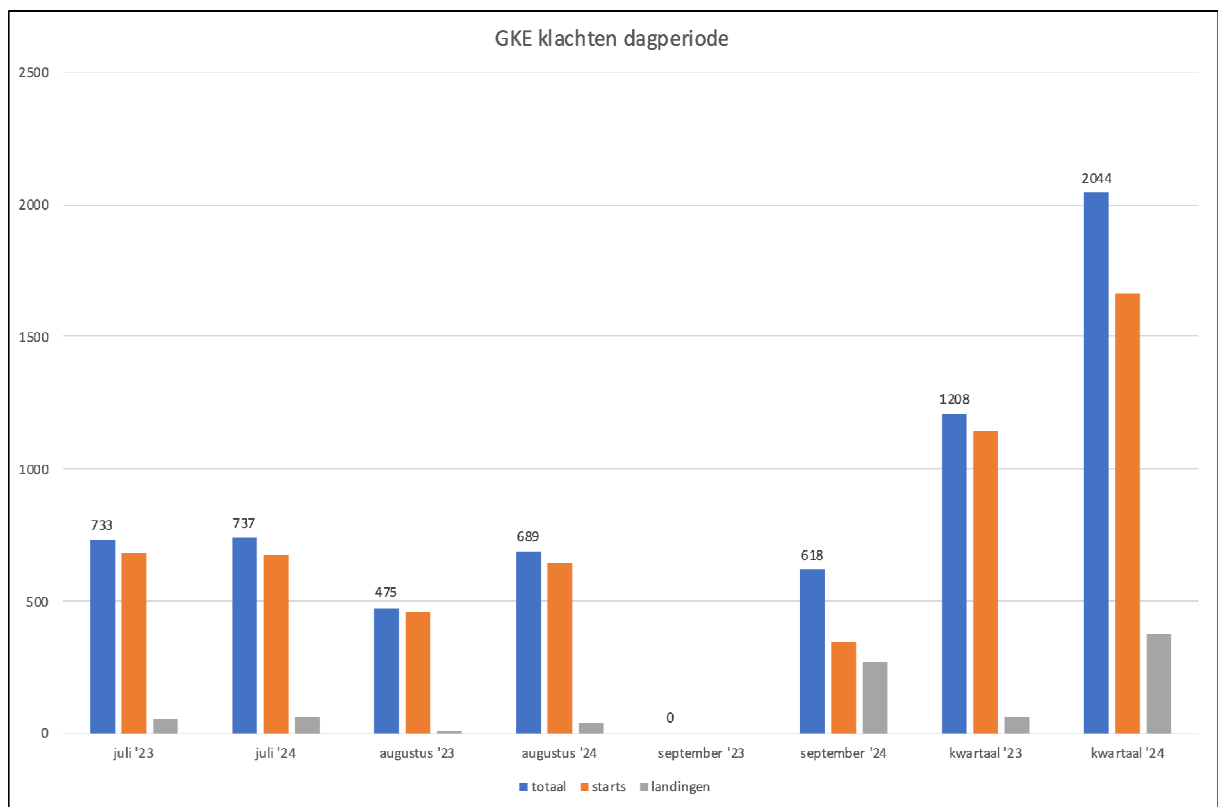
In september 2023 hebben als gevolg van de baansluiting geen vliegbewegingen plaatsgevonden.

Grafiek 2.1. Visualisering van tabel 2.1

Grafiek 2.2. Visualisering van tabel 2.1

2.2 Nacht-/ weekendperiode

Tabel 2.3. Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de nacht-/ weekendperiode in het 3^e kwartaal

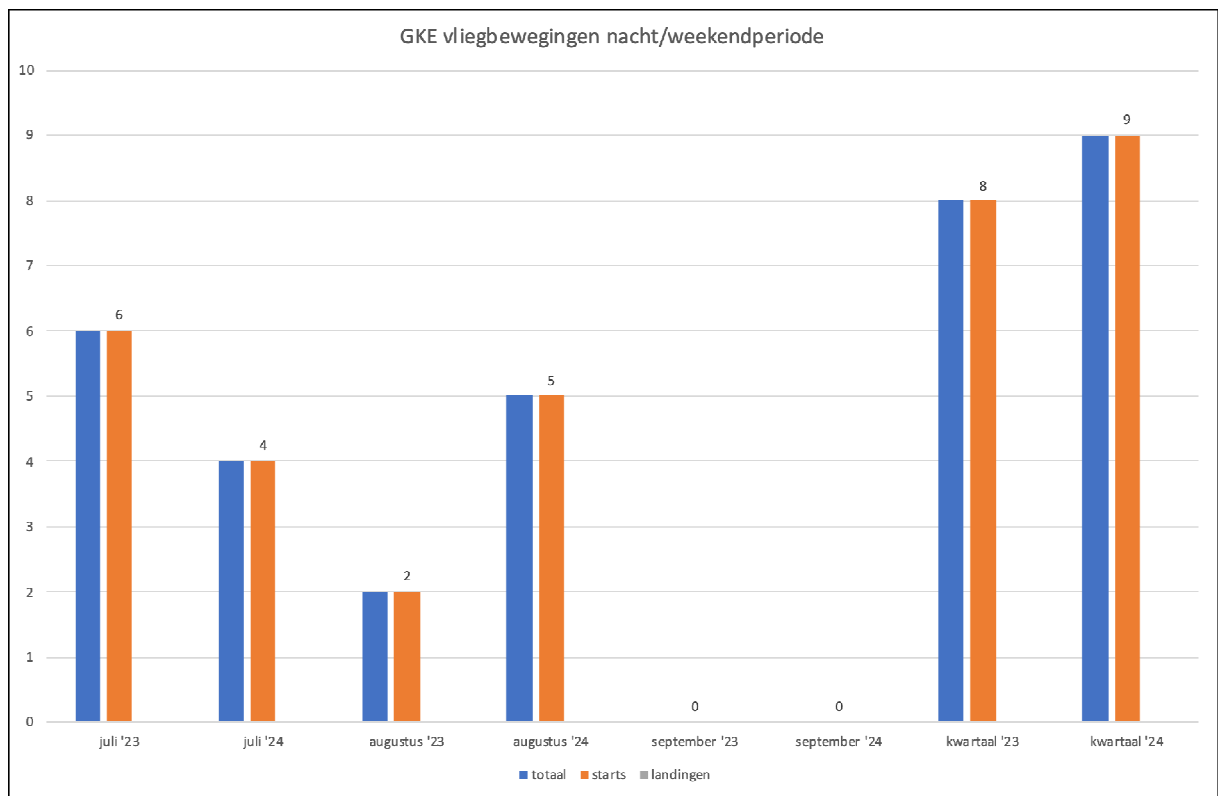
	aantal vliegbewegingen		aantal klachten		aantal melders	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Juli						
Totaal	6	4	89	50	54	24
starts	6	4	89	50		
landingen	0	0	0	0		
augustus						
Totaal	2	5	16	72	13	28
Starts	2	5	16	72		
landingen	0	0	0	0		
September						
Totaal	0	0	0	0	0	0
starts	0	0	0			
landingen	0	0	0			
3^e kwartaal						
Totaal	8	9	105	122	57	35
starts	8	9	105	122		
landingen	0	0	0	0		

Tabel 2 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen en het aantal klachten over deze bewegingen gedurende de nacht-/weekendperiode, die gedefinieerd is als de periode van maandag tot en met vrijdag vanaf 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend vanaf 00:00 tot 24:00 uur.

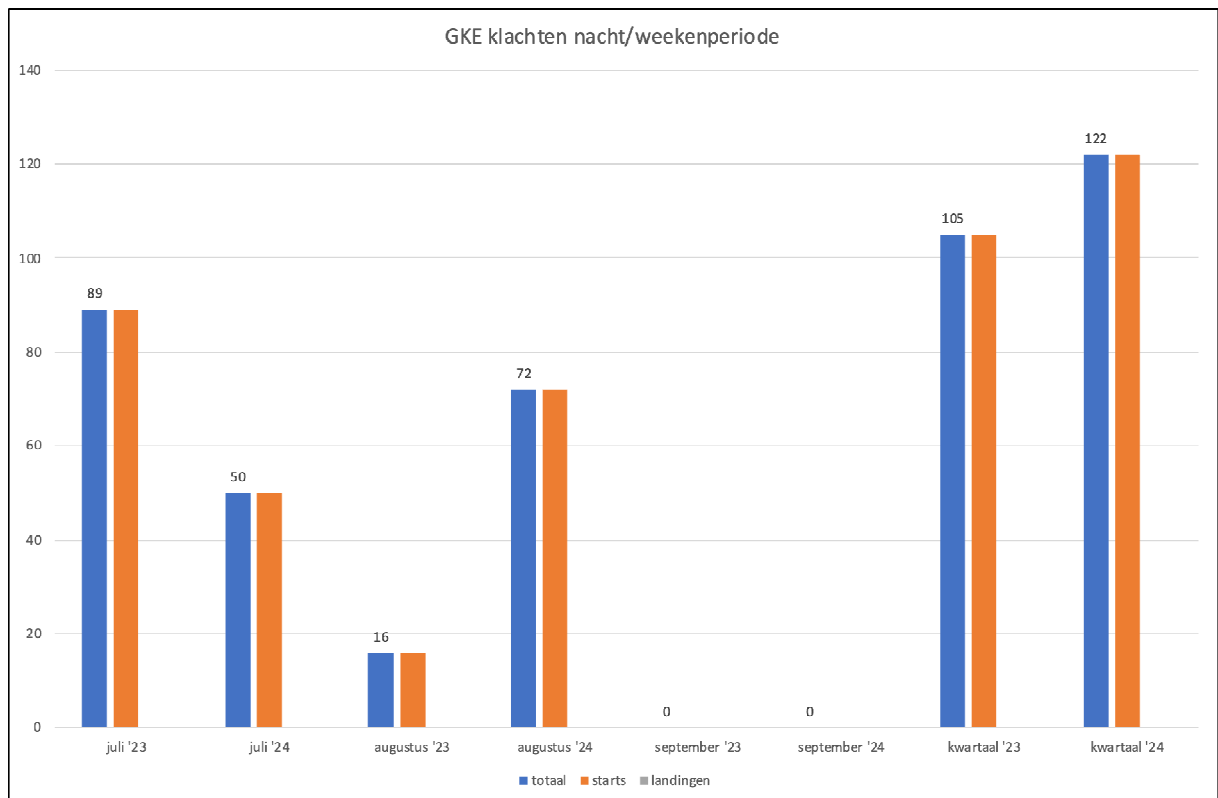
In het 3^e kwartaal hebben 9 nachtbevegingen plaatsgevonden. Over deze bevegingen zijn door 35 melders 122 klachten ingediend.

Door de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen is de volgende verklaring gegeven: “Vanwege operationele redenen was het mogelijk dat openingstijden van de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen in de zomerperiode soms afweken. De leiding van de E-3A Component is zich ervan bewust dat deze vluchten buiten de standaard openingstijden (maandag-vrijdag 08.00-22.00 uur) een effect kan hebben op de omgeving en heeft deze vluchten dan ook tot een minimum beperkt.”

Grafiek 2.3. Visualisering van tabel 2.3.

Grafiek 2.4. Visualisering van tabel 2.3.

3. Vliegbewegingen

In de volgende tabellen zijn de vliegbewegingen en klachten per dag in het 3^e kwartaal 2024 weergegeven. De gegevens over de bewegingen zijn afkomstig van ATC Geilenkirchen.

tabel 3.1. Vliegbewegingen en klachten per dag juli 2024

Juli	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1	4	0	4	22	0	22
2	28		28	49		49
3	34		34	54		54
4	32		32	46		46
5	8		8	59		59
6						
7						
8	1		1	7		7
9	4		4			
10						
11	1		1	4		4
12						
13						
14						
15						
16	2	2	4	15	27	42
17	7		7	57		57
18	3		3	19		19
19	6		6	55		55
20						
21						
22	11		11	101		101
23	4		4	15		15
24	9	1	10	68	10	78
25	6		6	38		38
26	6		6	49		49
27						
28						
29	2	1	3	20	13	33
30	9		9	35		35
31	3		3	24		24
Totaal	180	4	184	737	50	787

tabel 3.2. Vliegbewegingen en klachten per dag augustus 2024

Augustus	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1	4		4	29		29
2	3		3	17		17
3						
4						
5						
6	4	1	5	41	17	58
7	22		22	166		166
8	6	2	8	36	34	70
9	4	1	5	28	12	40
10						
11						
12	12		12	83		83
13	4	1	5	25	9	34
14	4		4	44		44
15	4		4	17		17
16	8		8	41		41
17						
18						
19	7		7	48		48
20	13		13	13		13
21	15		15	25		25
22	5		5	30		30
23	4		4	34		34
24						
25						
26						
27						
28	4		4	12		12
29						
30						
31						
Totaal	123	5	128	689	72	761

tabel 3.3. Vliegbewegingen en klachten per dag in september 2024

September	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	Totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1						
2						
3	3		3	1		1
4	3		3	4		4
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12	6		6	3		3
13						
14						
15						
16						
17	11		11	59		59
18	10		10	73		73
19	9		9	141		141
20	5		5	54		54
21						
22						
23	6		6	35		35
24	13		13	89		89
25	13		13	95		95
26	2		2	13		13
27	5		5	28		28
28						
29						
30	5		5	23		23
31						
Totaal	91	0	91	618	0	618